

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 48 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

*Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 20. november 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger med dette fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2020 i samsvar med punkt 2 nedenfor.

2 Forslag til endringer

Programkategori 13.00 Administrasjon

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Bevilgningen skal dekke departementets behov for kjøp av statistikk, data, utredninger, evalueringer og formidling av kunnskap samt gjennomføring av midlertidige tiltak og prosjekter. Bevilgningen foreslås redusert med 248 000 kroner mot en tilsvarende økning på kap. 500, post 70.

Post 70 Diverse formål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Navngitt tilskuddsmottaker – Transparency International Norge

Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har mottatt

søknad fra Transparency International Norge om støtte på 495 000 kroner til deltakelse i undersøkelsen Global Corruption Barometer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår å gi Transparency International Norge et tilskudd på 247 500 kroner. Den andre halvdel av tilskuddet blir dekket av Justis- og beredskapsdepartementet. Formålet med tilskuddet er å støtte deltakelse i undersøkelsen Global Corruption Barometer, og slik få ytterligere informasjon om korrupsjon i Norge sammenliknet med andre land. På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen økt med 248 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 500, post 21.

Navngitt tilskuddsmottaker – Antirasistisk Senter

Meninger ytres og holdninger dannes i stor grad i ulike fora på internett, og det er derfor viktig å følge med på internett som et ledd i innsatsen mot antisemittisme. Det foreslås å sette i gang et prøveprosjekt om monitorering av antisemittisme på internett. Dersom prøveprosjektet er vellykket, kan det vurderes å utvide prosjektet til å omfatte andre former for rasisme og hatefulle ytringer, og kople det til tiltak i regjeringens øvrige planer, henholdsvis Handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer, Handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion og Strategi mot hatefulle ytringer.

Kap. 500, 510, 530, 531, 540, 541, 542, 553, 567, 571, 572, 573, 575, 578, 579, 581, 2412, 2445, 3540, 3585, 3595, 5312, 5570, 5615

Antirasistisk Senter har kompetanse på antisemittisme og annen rasisme som er nødvendig for systematisk å følge med på antisemittisme på nett. Det foreslås på denne bakgrunn at Antirasistisk Senter får et tilskudd på 400 000 kroner innenfor gjeldende bevilgning til gjennomføring av prøveprosjektet.

Navngitt tilskuddsmottaker – Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret)

Det skal gjennomføres en undersøkelse av befolkningens holdninger til etniske og religiøse minoriteter. I tillegg til kartlegging av holdninger til jøder, skal også holdninger til rom og andre minoriteter kartlegges. Å undersøke befolkningens holdninger til etniske og religiøse minoriteter hvert femte år er et tiltak som går igjen i flere av regjeringens handlingsplaner, herunder handlingsplanen mot antisemittisme. Flere departementer er involvert i prosjektet og bidrar med finansiering. Kulturdepartementet har hovedansvaret for oppfølging av tiltaket.

Det foreslås på denne bakgrunn at HL-senteret får et tilskudd på 300 000 kroner innenfor gjeldende bevilgning, som skal dekke Kommunal- og moderniseringsdepartementets andel av kartleggingen.

Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker utgifter til lønn og andre driftsutgifter for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS). I tillegg dekker bevilgningen utgifter til fellestjenester for departementsfelleskapet og Statsministerens kontor.

DSS har og har hatt merutgifter som følge av pandemien, på områdene digitale tjenester og renholdstjenester. Merutgiftene til digitale tjenester og renholdstjenester er beregnet til om lag 1,3 mill. kroner per måned, totalt 7,8 mill. kroner for andre halvår 2020. I tillegg har DSS av sikkerhetsmessige hensyn hatt merutgifter på 1,7 mill. kroner til oppgradering av brannmur. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 9,5 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen dekker utgifter til investeringer, vedlikehold og utskiftinger av utstyr. Pandemien har medført økt behov for at regjeringen raskt når

ut med informasjon om smitteverntiltak til befolkningen, virksomheter og andre som påvirkes av pandemien. Behovet for å gjennomføre hyppige pressekonferanser har derfor økt kraftig. Det er i dag etablert et midlertidig presserom i lokalene til Klima- og miljødepartementet. Det foreslås at disse lokalene oppgraderes til et permanent presserom. Det foreslås å øke bevilgningen med 3,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 21 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter.

Programkategori 13.30 Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning

Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Bevilgningen skal sikre optimal framdrift i prosjekter under oppføring.

Det foreslås å øke bevilgningen med 85 mill. kroner. Bevilgningsbehovet gjelder Nybygg for Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Veterinærinstituttet. Pandemien har blant annet ført til restriksjoner og forsinkelser i prosjektet som videre har ført til økte entreprisestrukturer, økt byggherreadministrasjon og økte kostnader til oppfølging av prosjekteringsgruppen. Prosjektet er innenfor Stortingets vedtatte kostnadsramme.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen dekker anskaffelse av brukerstyr til byggeprosjektene i de tilfeller Statsbygg gis i oppdrag å prosjektere og anskaffe dette. Bevilgningen gjelder også brukerstyr i byggeprosjekter som bevilges over kap. 2445 Statsbygg.

Det foreslås å øke bevilgningen med 35 mill. kroner. Bevilgningsbehovet gjelder brukerstyrsprosjektet for nytt nasjonalmuseum på Vestbanen. Årsaken er økte kostnader som følge av valuta-kursendringer og pandemien. Prosjektet er innenfor Stortingets vedtatte kostnadsramme.

Kap. 531 Eiendommer til kongelige formål

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal dekke bygningsmessige arbeider på eiendommer til kongelige formål. Det fore-

slås å øke bevilgningen med 7,9 mill. kroner. Bevilgningsbehovet gjelder prosjektet for nytt logistikkbygg ved Det kongelige slott. Prosjektet er innenfor Stortingets vedtatte kostnadsramme.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

Kompensasjon for avskrivnings- og rentekostnader

Det er gjennomført sikkerhetsprosjekter for regjeringens representasjonsanlegg (RRA), R6 og Sikker teknisk infrastruktur i regjeringskvartalet. I 2020 medfører investeringene 67,2 mill. kroner i avskrivnings- og rentekostnader. Det foreslås at Statsbygg kompenseres for disse kostnadene i sin helhet ved at kravet til driftsresultat reduseres tilsvarende.

Rettsforlik om Borgarting lagmannsrett

Staten har inngått forlik med Entra Eiendom AS om statens kjøpsoppsjon i Keysers gate 13 og Munchs gate 4 i Oslo, der Borgarting lagmannsrett leier lokaler. Resultatet av forliket er at kjøpsoppsjonen annulleres mot at staten blant annet får en engangsutbetaling på 133,5 mill. kroner. Engangsutbetalingen er inntektsført på Statsbyggs budsjett. Det foreslås at engangsutbetalingen tilføres statskassen ved å redusere reguleringsfondet med 133,5 mill. kroner og øke driftsresultatet tilsvarende.

Samlet foreslås det at krav til driftsresultat økes til 523,7 mill. kroner.

Øke salgsfullmakt

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fullmakt til å gjennomføre salg av eiendom for inn-til 1 750 mill. kroner, jf. romertallsfullmakt XXIII, i Innst. 360 (2019–2020). Et salg av Trekanttomta utløser behov for å øke fullmakten til salg av eiendom i 2020 med 750 mill. kroner til 2 500 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Programkategori 13.40

Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk

Kap. 540 Digitaliseringsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Digitaliseringsdirektoratet. Fagområdet offentlige anskaffelser, inkludert Statens innkjøps-senter, ble overført fra Digi-

taliseringsdirektoratet til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) 1. september 2020. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2020, jf. Prop. 117 S og Innst. 360 S (2019–2020), ble det overført 25,1 mill. kroner. Det er behov for å gjøre en justering av overføringen. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 1,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1605, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen dekker blant annet utgifter til direktoratets utviklingsoppgaver og IT-prosjekter. I forbindelse med overføringen av fagområdet offentlige anskaffelser, inkludert Statens innkjøps-senter, fra Digitaliseringsdirektoratet til DFØ 1. september 2020, foreslås bevilgningen redusert med 4,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1605, post 01.

Post 22 Bruk av nasjonale felleskomponenter

Bevilgningen dekker utgifter for bruk av elektronisk ID på høyt sikkerhetsnivå utstedt av private leverandører, samt elektronisk ID med lavere sikkerhetsnivå ved sending av SMS. Posten dekker også utgifter for bruk av Digital postkasse til innbyggere, hvor det er inngått avtale med flere kommersielle aktører, samt kostnader for innlogging til postkassene via ID-porten. Posten dekker videre kostnader knyttet til eSignering og direkte integrasjonskostnader for virksomheter som knytter seg til denne tjenesten. Kostnadene faktureres den enkelte virksomhet, jf. kap. 3540, post 05.

Bevilgningen er basert på forventet volum for den enkelte virksomhet. Sterkere vekst i antall innlogginger i ID-porten, og økt bruk av Digital postkasse og eSignering utover det som var estimert, medfører at utgiftene på posten samlet sett øker. Bevilgningen foreslås derfor økt med 15 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 3540, post 05.

Post 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, kan overføres

Formålet med bevilgningen er å bidra til økt gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter og realisering av gevinster. Bevilgningen skal delfinansiere små og mellomstore digitaliseringsprosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, og finansiere tverrgående prosjekter som understøtter regjeringens digitaliseringsstrategi. Medfinansieringsordningen ble etablert i 2015, og de første digitaliseringstil-

takeene fikk tilsagn om medfinansiering i 2016. For prosjekter som har mottatt medfinansiering foretas en avregning etter at prosjektet er avsluttet.

Med bakgrunn i avregning av prosjekter som fikk tilsagn om medfinansiering i 2016 og 2017, og hvor totalt tilsagn ikke er benyttet i sin helhet, foreslås bevilgningen redusert med 9,8 mill. kroner.

Post 28 Altinn, kan overføres

Bevilgningen skal dekke utgifter til forvaltning av Altinn-løsningen, herunder lønns- og driftsutgifter, som Digitaliseringsdirektoratet fra 2020 forvalter på vegne av deltakende etater. Altinn driftes og utvikles gjennom kontrakter med eksterne leverandører. Digitaliseringsdirektoratet viderefakturerer tjenesteeierne i samsvar med gjeldende fordelingsnøkkel i samarbeidsavtalen mellom de berørte etatene, jf. kap. 3540, post 07.

Bevilgningen er basert på estimater for tjenesteeiernes dekning av driftskostnader. De nyeste estimatene viser et merbehov på om lag 17,5 mill. kroner i 2020. Bevilgningen foreslås derfor økt med 17,5 mill. kroner.

Digitaliseringsdirektoratet mottar inntekter som ikke er en del av tjenesteeierfinansieringen, herunder eventuelle inntekter for videreutvikling av funksjonalitet i Altinn-plattformen som kun den enkelte tjenesteeier har behov for. For å holde tjenesteeierfinansieringen adskilt fra andre inntekter føres disse inntektene på kap. 3540, post 03. Det foreslås derfor at bevilgningen kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540, post 03, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 541 IT- og ekompolitikk

Post 22 Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, kan overføres, kan nyttes under post 70

Bevilgningen på posten benyttes til gjennomføring og videreutvikling av IT- og ekompolitikken. Til dekning av økt kontingent til Det europeiske nettverks- og informasjonssikkerhetsbyrået (ENISA) foreslås bevilgningen redusert med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 542, post 70.

Post 70 Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, kan nyttes under post 22

Bevilgningen dekker blant annet utgifter til Norges kontingent til Open Government Partnership.

Endret valutakurs medfører at kontingenten for 2020 har økt i forhold til vedtatt budsjett for 2020. Bevilgningen foreslås derfor økt med 470 000 kroner.

Kap. 542 Internasjonalt samarbeid

Post 70 Internasjonale program, kan overføres

Programkontingent EU-programmer

Bevilgningen gjelder EU-programmer som Norge tar del i etter EØS-avtalen og som er knyttet til utviklingen av informasjonssamfunnet og elektronisk forvaltning. Bevilgningen dekker programkontingenter og andre utgifter til EU-programmer samt etterslep fra avsluttede EU-programmer. Årlig medlemskontingent for norsk deltakelse i EU-programmer fastsettes i euro av EU-kommisjonen på grunnlag av ventet framdrift under det enkelte program. Kontingent betales samlet av Utenriksdepartementet mot senere refusjon fra de departementene som er ansvarlige for de enkelte programmene.

Det norske bidraget til programmene CEF Digital og ISA², og etterslep etter de avsluttede programmene ISA og CIP IKT, ble i Prop. 1 S (2019–2020) anslått til 58,8 mill. kroner. Basert på innbetalingskrav fra Utenriksdepartementet utgjør departementets andel av kontingenten for disse programmene om lag 22,2 mill. kroner i 2020. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 36,7 mill. kroner.

Endret valutakurs – internasjonale organisasjoner

Bevilgningen finansierer videre kontingenter knyttet til Norges deltagelse i Den internasjonale teleunion (ITU), Den europeiske post- og teleorganisasjon (CEPT) og ENISA. Endret valutakurs medfører at kontingentene for 2020 har økt i forhold til vedtatt budsjett for 2020. Bevilgningen foreslås derfor økt med 3,7 mill. kroner.

Økt kontingent ENISA

Kontingenten til ENISA er ifølge innbetalingskrav fra Utenriksdepartementet økt med om lag 0,5 mill. kroner. Kontingenten til ENISA er forutsatt å dekkes innenfor departementenes ordinære budsjetttrammer. Bevilgningen foreslås derfor økt med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 541, post 22.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 32,5 mill. kroner.

Kap. 3540 Digitaliseringsdirektoratet*Post 05 Bruk av nasjonale felleskomponenter*

På posten budsjetteres inntekter knyttet til betaling fra offentlige virksomheter for bruk av elektronisk ID på høyt sikkerhetsnivå utstedt av private leverandører, SMS-kostnader for bruk av Digital postkasse til innbyggere, innlogging til postkassene via ID-porten og Signeringstjenesten. Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 540, post 22.

Post 07 Altinn

På posten budsjetteres inntekter knyttet til refusjoner i forbindelse med samarbeidsprosjekter eller spesielle oppdrag i tilknytning til forvaltning av Altinn-løsningen. Digitaliseringsdirektoratet blir fakturert for alle utgifter til drifts- og driftsrelatert applikasjonsforvaltning. Utgiftene viderefaktureres til tjenesteeierne etter gjeldende fordelingsnøkkel basert på retningslinjene for Altinn-samarbeidet.

Basert på estimater foreslås bevilgningen økt med 13,3 mill. kroner. Det gjøres oppmerksom på at estimatet ikke inkluderer inntekter fra KS som foreløpig er estimert til om lag 4,2 mill. kroner. Dette skyldes at det på nåværende tidspunkt ikke er signert avtale med KS.

Kap. 5570 Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet*Post 70 Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet*

Nasjonale kommunikasjonsmyndighets utgifter på kap. 543, postene 01 og 45 dekkes i hovedsak av inntekter fra sektoravgifter og gebyrer. Sektoravgiftene budsjetteres på denne posten.

Virkningene av lønnsoppgjøret for 2020 utgjør 766 000 kroner for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet på kap. 543, post 01. Som følge av at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er selvfinansiert ved at utgiftene i hovedsak skal dekkes av inntekter fra sektoravgifter og gebyrer, er det behov for å øke bevilgningen på denne posten med tilsvarende beløp som Nasjonal kommunikasjonsmyndighet tildeles i forbindelse med lønnsoppgjøret. Det foreslås derfor at bevilgningen økes med 766 000 kroner.

Programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk**Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling***Post 65 Omstilling*

Bevilgningen skal styrke næringsgrunnlaget og bidra til etablering av nye arbeidsplasser i kommuner eller regioner som opplever vesentlig reduksjon i sysselsettingen. I Saldert budsjett 2020 er det bevilget 66 mill. kroner som er tildelt fylkeskommunene. I særskilte situasjoner kan det, i tillegg til den ordinære bevilgningen, være aktuelt med en ekstraordinær statlig innsats. Slike midler er tidligere bevilget til for eksempel Andøy og Sør-Varanger kommuner.

Høgskolen i Nesna ble en del av Nord universitet fra årsskiftet 2016. På grunn av lave søkertall har Nord universitet gradvis bygd ned studietilbudet på Nesna, og redusert antall ansatte. Styret i Nord universitet besluttet 26. juni 2019 å legge ned Campus Nesna. Studieåret 2021–2022 blir siste året med drift.

Nesna kommune har på bakgrunn av dette søkt om 78 mill. kroner i ekstraordinære statlige omstillingsmidler over en periode på seks år. Kommunen har i søknaden lagt til grunn at den bidrar med til sammen 12 mill. kroner til omstillingsarbeidet. Fylkeskommunen stiller seg bak søknaden.

Sintef Samfunn har på oppdrag fra Nordland fylkeskommune vurdert konsekvensene av nedleggelse av Campus Nesna. Avhengig av om det tas utgangspunkt i ansatte på nedleggelsestidspunktet eller antall ansatte ved fusjonen, vil nedleggelsen av Campus Nesna medføre et direkte tap av 90 til 139 arbeidsplasser. Tapet av arbeidsplasser vil utgjøre fra 12 til 16 pst. av den totale sysselsettingen i kommunen. Sintef oppgir at anslagene er konservative, blant annet fordi de ikke har tatt med ringvirkninger som følge av at studentenes konsum faller bort. Dette er en stor nedleggelse for en liten kommune med synkende folketall, sysselsettingsnedgang og små pendlingsmuligheter.

Regjeringen vil bidra med samlet 56 mill. kroner til omstillingsarbeidet i Nesna kommune. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 15 mill. kroner. Midlene vil overføres til Nordland fylkeskommune som får ansvaret for bruken av midlene i samarbeid med bl.a. kommunen og Innovasjon Norge. Regjeringen legger til grunn at også Nordland fylkeskommune bidrar med ressurser til omstillingsarbeidet.

Post 67 Tilskudd til kommuner som vil kompensere bedrifter som rammes av omfattende smitteverntiltak, kan overføres

I oktober ble det bevilget 200 mill. kroner for å kunne gi tilskudd til kommuner som vil kompensere bedrifter som rammes av omfattende lokale smitteverntiltak utover høsten og vinteren, jf. Prop. 142 S (2019–2020) og Innst. 19 S (2020–2021).

Regjeringen har nå foreslått en ny nasjonal kompensasjonsordning for foretak med stort omsetningsfall fra 1. september, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Foretakenes tap som følge av fall i omsetning etter 1. september, vil være støtteberettiget gjennom den nye nasjonale kompensasjonsordningen. Dette vil gjelde selv om tapet skyldes lokale smitteverntiltak. Virksomhetene som hadde tap før 1. september var støtteberettiget gjennom kompensasjonsordningen som gjaldt fra mars til august 2020.

Behovet for en tilskuddsordning til kommuner som kompenserer lokale virksomheter på bakgrunn av lokale smitteverntiltak har dermed falt bort. Regjeringen foreslår derfor å avvikle ordningen. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 200 mill. kroner.

Programkategori 13.67 Nasjonale minoriteter

Kap. 567 Nasjonale minoriteter

Post 22 Kollektiv oppreisning til norske rom mv.

Bevilgningen på posten dekker utgifter til en kollektiv oppreisning for norske rom. I 2020 utgjør disponibel bevilgning 1,9 mill. kroner, inkludert ubrukt bevilgning fra 2019 som er overført til 2020.

Bevilgningen har de senere årene dekket kostnader knyttet til arbeidet med å finne nye, permanente lokaler til Romano Kher – romsk kultur- og ressurscenter. Arbeidet har vært utført av Statsbygg. Romano Kher drives av Kirkens Bymisjon i Oslo. Kostnadene knyttet til arbeidet i 2020 dekkes av de overførte midlene fra 2019. Det foreslås derfor at bevilgningen reduseres med 1,1 mill. kroner.

Post 74 Kultur- og ressurscenter for norske rom

Bevilgningen på posten dekker tilskudd til etablering, drift og aktiviteter tilknyttet Romano Kher. I 2020 utgjør disponibel bevilgning 14 mill. kroner.

Romano Kher åpnet i 2018 i midlertidige lokaler. Statsbygg har vært engasjert i arbeidet med å

finne permanente lokaler til senteret, jf. omtale under kap. 567, post 22. Arbeidet har vist seg tidkrevende. I juni 2020 ble det signert en langsiktig leieavtale for permanente lokaler til senteret. Innflytting vil skje i 2021, etter at lokalene er ombygd og innredet til formålet. På grunn av den forsinkede framdriften har senteret hatt lavere forbruk enn forventet. Det foreslås derfor at bevilgningen reduseres med 1,9 mill. kroner.

Programkategori 13.70 Kommunesektoren mv.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen går til forskning og utredning om kommuneøkonomi (herunder inntektssystemet), kommuneloven og øvrig juridisk rammeverk for kommunesektoren, lokaldemokrati og statlige tiltak overfor kommunesektoren. Bevilgningen omfatter også driftsmidler til Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).

Det er i 2020 et mindrebehov som blant annet er knyttet til at aktivitetene er påvirket av virusutbruddet. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

Post 60 Innbyggertilskudd

Regjeringen foreslår å styrke kommunenes evne til å føre tilsyn med at gjeldende regler og tiltak av betydning for smittevern for arrangementer, serveringssteder og karantene for utenlandske arbeidstakere mv. følges. Det foreslås derfor en bevilgning på 107 mill. kroner for å styrke kommunenes kontrollaktivitet ut 2020. Bevilgningen legger til rette for at kommunene kan tilsette ekstra personell i forbindelse med arbeidet. Midlene vil bli videreført første halvår 2021. Det foreslås at bevilgningen økes med 107 mill. kroner.

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572, post 64

I Prop. 1 S (2020–2021) varslet regjeringen at den i nysalderingen av statsbudsjettet for 2020 vil komme med en ny vurdering av merutgifter, inntektsbortfall og eventuelle behov for justeringer i bevilgningene til kommunesektoren som følge av virusutbruddet.

Regjeringen nedsatte i april en arbeidsgruppe for å kartlegge hvilke typer utgifter og inntekter i kommunesektoren som blir påvirket av virus-

utbruddet, og gi et anslag på hvor mye de ulike typene av utgifter og inntekter utgjør. Arbeidsgruppen består av representanter fra berørte departementer, kommunesektoren og KS.

Arbeidsgruppen avga en delrapport 16. oktober. I delrapporten har arbeidsgruppen på bakgrunn av innrapporterte regnskapstall fra kommuner og fylkeskommuner anslått hvilke merutgifter og mindreinntekter kommunesektoren har hatt fram til 31. august som følge av virusutbruddet. Videre har arbeidsgruppen anslått merutgifter og mindreinntekter for 3. tertial 2020 forutsatt samme smittenivå som på rapporteringstidspunktet (i slutten av september).

Kompensasjonen for virusutbruddet som staten har gitt kommunesektoren hittil i 2020, samsvarer godt med anslagene i rapporten på merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren som helhet. Samtidig er konsekvensene for enkeltkommuner som følge av virusutbruddet svært ulike. Mesteparten av kompensasjonen til kommunene er så langt fordelt etter objektive kriterier, dvs. etter innbyggertall og kostnadsnøkkelen. Det er derfor i større grad behov for å rette tiltakene mot de kommunene som har hatt de største utgiftene knyttet til virusutbruddet.

Det er store variasjoner i antallet smittede i kommunene, og antallet smittede har i den siste tiden vært økende. Kostnadene til oppfølging av TISK-strategien (strategi for testing, isolering, smittesporing og karantene) og smittevernopp-gaver varierer tilsvarende. Samtidig er TISK-strategien ennå ikke fullt ut iverksatt i alle kommuner.

For å kunne ivareta at behovene, og dermed utgiftene, varierer mellom kommunene, er det så langt i 2020 bevilget i alt 1,3 mrd. kroner over skjønnsrammen. Midlene fordeles av fylkesmannen, etter rammer gitt av departementet. I første del av pandemien ble rask utbetaling av midlene prioritert, og de ble hovedsakelig fordelt etter innbyggertall fylkene imellom. Fordelingene var derfor i liten grad målrettet til kommuner der utbruddene og behovene var størst.

Inkludert i den samlede ekstrabevilgningen på 1,3 mrd. kroner er 500 mill. kroner som ble bevilget ved behandlingen av Prop. 142 S (2019–2020). Disse midlene skal gå til kommuner som har hatt særlig store utgifter til oppfølging av TISK-strategien, men ses i sammenheng med midlene som tidligere i år er bevilget til fordeling av fylkesmannen til særskilte utgifter og smittevern som følge av virusutbruddet. Midlene er fordelt på fylkesrammer, etter innspill fra fylkesmannsembetene om behovene i eget fylke.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bedt fylkesmennene om en ny oversikt over kostnadene ved TISK-strategien og smittevern fram til 1. november. I lys av utviklingen i smittetall den siste tiden og usikkerheten dette innebærer, og for å kunne ivareta at utgiftene varierer mellom kommuner, vurderer departementet at det er behov for ytterligere skjønnsmidler.

På dette grunnlag foreslås det at bevilgningen økes med 700 mill. kroner. Ubrukte midler ved årsslutt går tilbake til statskassen.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 64 Skjønnsstilskudd, kan nyttes under kap. 571, post 64

I Prop. 1 S (2020–2021) varslet regjeringen at den i nysalderingen av statsbudsjettet for 2020 vil komme med en ny vurdering av merutgifter, inntektsbortfall og eventuelle behov for justeringer i bevilgningene til kommunesektoren som følge av virusutbruddet. Det vises til omtale av arbeidsgruppen som ser på de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren under kap. 571, post 64. I sum samsvarer kompensasjonen som staten har gitt kommunesektoren hittil i 2020 godt med anslagene i rapporten fra arbeidsgruppen.

Samtidig varierer konsekvensene mellom fylkeskommunene. Kompensasjonen til fylkeskommunene er så langt i hovedsak knyttet til inntektsbortfall i den fylkeskommunale kollektivtransporten. Antallet smittede har i den siste tiden vært økende i mange kommuner og fylker. Regjeringen har gitt beskjed om at kommuner med høy smitte må vurdere å gå over til rødt nivå i videregående skole, i tråd med trafikklysmodellen som Folkehelseinstituttet har laget for smitteverntiltak i barnehager og skoler. Smittevernveiledere som skolene må følge, medfører i noen tilfeller at undervisningen foregår i mindre grupper enn normalt. Flere skoler har også merkostnader ved å gi et godt opplæringstilbud til elever som må være hjemme med milde symptomer. Utgiftsbehovet til vikarer, renhold og smittevernutstyr øker, i tillegg til utgifter til ekstra lokaler og tilstrekkelig kapasitet i skoleskyssen.

I lys av utviklingen i smittetall den siste tiden og usikkerheten dette innebærer, og for å kunne ivareta at utgiftene varierer mellom fylkeskommuner, vurderer departementet at det er behov for ytterligere skjønnsmidler. På dette grunnlaget foreslås det at bevilgningen økes med 100 mill.

kroner. Ubrukte midler ved årsslutt går tilbake til statskassen.

Kap. 573 Kommunereform

Post 60 Kommunesammenslåing

Formålet med bevilgningen er å gi kommunene reformstøtte og engangstilskudd ved kommunesammenslåing. Bevilgningen legger til rette for vel 50 mill. kroner i engangstilskudd som følge av nye vedtak om sammenslåinger.

Det er ikke fattet vedtak om sammenslåing hitil i 2020, og departementet har ingen informasjon om at det vil bli fattet noen vedtak innen utgangen av året. Det er derfor ikke behov for bevilgning til engangstilskudd i 2020. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen reduseres med 51,4 mill. kroner.

Kap. 575 Ressurskrevende tjenester

Post 60 Toppfinansieringsordning, overslagsbevilgning

Formålet med ordningen er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Tilskuddsordningen omfatter delvis dekning av kommunenes kostnader til de mest ressurskrevende tjenestemottakerne i helse- og omsorgstjenestene. I 2020 får kommunene kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter som de hadde i 2019 til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 1 361 000 kroner.

I Saldert budsjett 2020 ble det forutsatt en realvekst på 5,9 pst. Den samlede utbetalingen av tilskudd ble 2,2 pst. lavere enn saldert budsjett, noe som skyldes at veksten i ordningen har blitt lavere enn forutsatt. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 242 mill. kroner.

Kap. 578 Valgdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Valgdirektoratet. Det er i 2020 et mindrebehov som er knyttet til at aktivitetene er påvirket av virusutbruddet. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner.

Kap. 579 Valgutgifter

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker departementets utgifter til lønn, utredning og analyse, evaluering og regelverksutvikling på valgområdet samt oppfølging av Valgdirektoratet. Det er i 2020 et mindrebehov som er knyttet til at aktivitetene er påvirket av virusutbruddet. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 5,5 mill. kroner.

Programkategori 13.80 Bolig, bomiljø og bygg

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Bostøtten skal sikre personer med lave inntekter og høye bostøttegifter en egnet bolig. Bevilgningen for 2020 er 3 385,3 mill. kroner. I gjeldende budsjett ble det lagt til grunn at i gjennomsnitt 90 500 husstander ville få bostøtte hver måned, og at de i gjennomsnitt ville motta 37 200 kroner i bostøtte. Dette omfattet opptil 13 000 flere mottakere og økt gjennomsnittlig utbetaling i perioden april – oktober, som følge av tilleggsbevilgning i mars i forbindelse med økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet, jf. Prop. 117 S og Innst. 216 S (2019–2020).

Det har blitt noe færre mottakere enn forutsatt, samtidig som gjennomsnittlig utbetaling har blitt noe høyere enn ventet. Nytt anslag legger til grunn at gjennomsnittlig 85 300 husstander får bostøtte hver måned, med en gjennomsnittlig utbetalt bostøtte per husstand på om lag 38 600 kroner. Utbetalinger som følger av klager og etterbetalinger ventes å utgjøre 5 mill. kroner mer enn tidligere anslått.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 71 mill. kroner.

Kap. 2412 Husbanken

Post 71 Tap på lån

Posten omfatter tap på Husbankens utlånsvirksomhet. Bevilgningen i 2020 er 12 mill. kroner. I 2020 har Husbanken to større tapssaker i ett selskap på lån og tilskudd til utleieboliger for vanskeligstilte. Det ble åpnet konkurs i selskapet i september 2019. Husbankens tap på lån i disse sakene anslås å være 12 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen med 12 mill. kroner.

Post 90 Nye lån, overslagsbevilgning

Bevilgningen skal dekke utbetaling av lån fra Husbanken, og beregnede opptjente, ikke betalte renter fra kundene. Bevilgningen i 2020 er 18 596 mill. kroner. Lånerammen er 21 mrd. kroner i 2020, og fordeles mellom startlån, lån til utleieboliger til vanskeligstilte, lån til boligkvalitet, lån til studentboliger og lån til private barnehager. I revidert budsjett for 2020 ble det lagt til grunn at 13,6 mrd. kroner vil gå til startlån og at 7,4 mrd. kroner vil gå til de øvrige låneordningene, jf. Prop. 117 S (2019–2020).

Det anslås nå at det vil bli gitt tilsagn for 13 mrd. kroner til startlån og 8 mrd. kroner til øvrige lån. Ettersom startlån i hovedsak utbetales i tilsagnsåret og øvrige lån har en senere utbetalingstakt, reduseres bevilgningsbehovet med om lag 500 mill. kroner. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 500 mill. kroner.

Kap. 3585 Husleietvistutvalget

Post 01 Gebyrer

Posten omfatter gebyrinntekter fra behandling av klager for Husleietvistutvalget (HTU). Når en klage fremmes av leier, er saksbehandlingsgebyret 0,2 ganger rettsgebyret. Når en klage fremmes av utleier, er gebyret lik rettsgebyret. Oppdaterte anslag viser en noe lavere saksinnang enn lagt til grunn i saldert budsjett. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere gebyrinntektene med 695 000 kroner.

Kap. 5312 Husbanken

Post 11 Diverse inntekter

Posten omfatter tilfeldige inntekter som for eksempel tilbakebetalt tilskudd og bostøtte. Bevilgningen er 61,9 mill. kroner i 2020. Inntektene fra etterkontroll av bostøttesaker fra 2018, som blir gjennomført i 2020, blir noe høyere enn tidligere anslått. I tillegg anslår Husbanken at tilbakebetaling av tilskudd også blir noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen øker med 13,1 mill. kroner.

Post 90 Avdrag

Posten omfatter ordinære og ekstraordinære avdrag, tilbakebetaling av opptjente, ikke betalte

renter og tilbakebetaling av tap. Bevilgningen i 2020 er 12 633 mill. kroner, hvorav om lag 6,6 mrd. kroner er ordinære innbetalinger av avdrag og 5,5 mrd. kroner er ekstraordinære innbetalinger.

Oppdaterte prognoser for de ordinære avdragene er om lag 170 mill. kroner lavere enn budsjettet. Det skyldes i hovedsak betalingsutsettelse og endrede nedbetalingsplaner som følger av virusutbruddet. Videre er oppdaterte prognoser for de ekstraordinære innbetalingene om lag 1 150 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det er i hovedsak knyttet til at Husbanken forventer at et stort barnehagelån blir innfridd.

I tillegg øker bevilgningsbehovet med 12 mill. kroner som følge av økning i tapsanslaget for 2020, jf. omtale under kap. 2412, post 71. På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen økes med 1 000 mill. kroner.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Posten omfatter betalte renter på lån, opptjente ikke betalte renter og rentestøtte. Husbanken tilbyr lån med flytende og faste renter. Bevilgningen i 2020 er 2 857 mill. kroner. Nye anslag for renteinntektene i 2020 tilsier å øke bevilgningen med 153 mill. kroner. Dette skyldes at gjennomsnittrenten i låneporteføljen er noe høyere enn budsjettet. I tillegg øker renteinntektene som følge av innfrielse av barnehagelån, jf. kap. 5312, post 90. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 153 mill. kroner.

Programkategori 13.90 Planlegging, byutvikling og geodata

Kap. 3595 Statens kartverk

Post 01 Gebyrinntekter tinglysing

På posten føres inntekter knyttet til gebyr for rettsregistering av boretter og tinglysing i fast eiendom. Gebyrene er fastsatt i forskrift. Som følge av økt omsetning i boligmarkedet vil inntektene fra gebyrer for tinglysing bli noe høyere enn tidligere anslått. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 20 mill. kroner.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

I

I statsbudsjettet 2020 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70,</i> nedsettes med	248 000
		fra kr 76 599 000 til kr 76 351 000	
	70	Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21,</i> forhøyes med	248 000
		fra kr 2 994 000 til kr 3 242 000	
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	9 500 000
		fra kr 655 088 000 til kr 664 588 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> forhøyes med	3 400 000
		fra kr 21 083 000 til kr 24 483 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres,</i> forhøyes med	85 000 000
		fra kr 2 161 200 000 til kr 2 246 200 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> forhøyes med	35 000 000
		fra kr 829 600 000 til kr 864 600 000	
531		Eiendommer til kongelige formål	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> forhøyes med	7 900 000
		fra kr 73 605 000 til kr 81 505 000	
540		Digitaliseringsdirektoratet	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	1 176 000
		fra kr 207 969 000 til kr 206 793 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	4 427 000
		fra kr 36 108 000 til kr 31 681 000	
	22	Bruk av nasjonale felleskomponenter, forhøyes med	15 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 95 000 000	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	9 800 000
		fra kr 146 077 000 til kr 136 277 000	
	28	Altinn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	17 455 000
		fra kr 247 348 000 til kr 264 803 000	
541		IT- og ekompolitikk	
	22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med	500 000
		fra kr 20 723 000 til kr 20 223 000	
	70	Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, <i>kan nyttes under post 22</i> , forhøyes med	470 000
		fra kr 15 287 000 til kr 15 757 000	
542		Internasjonalt samarbeid	
	70	Internasjonale program, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	32 480 000
		fra kr 73 788 000 til kr 41 308 000	
553		Regional- og distriktsutvikling	
	65	Omstilling, forhøyes med	15 000 000
		fra kr 66 000 000 til kr 81 000 000	
	67	Tilskudd til kommuner som vil kompensere bedrifter som rammes av omfattende lokale smitteverntiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	200 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 0	
567		Nasjonale minoriteter	
	22	Kollektiv oppreisning til norske rom mv. , nedsettes med	1 107 000
		fra kr 1 107 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, nedsettes med	1 873 000
		fra kr 14 024 000 til kr 12 151 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	10 000 000
		fra kr 34 542 000 til kr 24 542 000	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	107 000 000
		fra kr 143 225 846 000 til kr 143 332 846 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i> , forhøyes med	700 000 000
		fra kr 2 484 000 000 til kr 3 184 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i> , forhøyes med fra kr 3 382 000 000 til kr 3 482 000 000	100 000 000
573		Kommunereform	
	60	Kommunesammenslåing, nedsettes med fra kr 871 786 000 til kr 820 358 000	51 428 000
575		Ressurskrevende tjenester	
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 10 767 694 000 til kr 10 525 695 000	241 999 000
578		Valgdirektoratet	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 57 436 000 til kr 52 436 000	5 000 000
579		Valgutgifter	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 11 662 000 til kr 6 162 000	5 500 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 3 385 343 000 til kr 3 314 343 000	71 000 000
2412		Husbanken	
	71	Tap på lån, forhøyes med fra kr 12 000 000 til kr 24 000 000	12 000 000
	90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 18 596 000 000 til kr 18 096 000 000	500 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-5 322 749 000
		2 Driftsutgifter	2 235 178 000
		3 Avskrivninger	1 464 300 000
		4 Renter på statens kapital	100 808 000
		5 Til investeringsformål	1 132 272 000
		6 Til reguleringsfond	- 133 500 000
			<hr/> -523 691 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3540		Digitaliseringsdirektoratet	
	05	Bruk av nasjonale felleskomponenter, forhøyes med fra kr 80 000 000 til kr 95 000 000	15 000 000
	07	Altinn, forhøyes med fra kr 91 545 000 til kr 104 800 000	13 255 000
3585		Husleietvistutvalget	
	01	Gebyrer, nedsettes med fra kr 1 915 000 til kr 1 220 000	695 000
3595		Statens kartverk	
	01	Gebyrinntekter tinglysing, forhøyes med fra kr 450 000 000 til kr 470 000 000	20 000 000
5312		Husbanken	
	11	Diverse inntekter, forhøyes med fra kr 61 920 000 til kr 75 000 000	13 080 000
	90	Avdrag, forhøyes med fra kr 12 633 000 000 til kr 13 633 000 000	1 000 000 000
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, forhøyes med fra kr 247 880 000 til kr 248 646 000	766 000
5615		Husbanken	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 2 857 000 000 til kr 3 010 000 000	153 000 000

II

Salgsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2020 kan godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 2 500 mill. kroner.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2020 kan overskride bevilgningen under kap. 540, post 28 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540, post 03.

